

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249568

ผลของโปรแกรมการรู้คิดบำบัดที่มีต่อความเครียดของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม

ศุภนิษา ไชยขนิษฐา

วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตมหาบัณฑิต
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิกและชุมชน)
ปีการศึกษา 2553

600253985

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผลของโปรแกรมการรู้คิดบำบัดที่มีต่อความเครียดของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม

สุนิษา ไชยชนตรติ

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิกและชุมชน)
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE EFFECTS OF A COGNITIVE THERAPY PROGRAM
FOR STRESS ON THE CAREGIVERS OF
PATIENTS WITH DEMENTIA

SUNISA CHAICHANETTEE

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(CLINICAL PSYCHOLOGY AND COMMUNITY)

2010

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการรู้คิดบำบัดที่มีต่อความเครียดของญาติ
ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุนิษา ไชยชนะตรี

สาขาวิชา จิตวิทยาคลินิกและชุมชน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

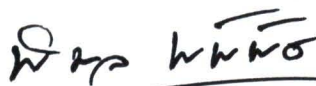
รองศาสตราจารย์กัญญา รัชมนันทา

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริบุรณ สบายโกศล

รองศาสตราจารย์จตุรพร ลีมนันจริง

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พูพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ปราณี ชาญณรงค์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กัญญา รัชมนันทา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริบุรณ สบายโกศล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จตุรพร ลีมนันจริง)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการรู้คิดบำบัดที่มีต่อความเครียดของญาติ
 ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม
ชื่อผู้เขียน นางสาวสุนิษา ไชยชนेत्रดี
ชื่อปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา จิตวิทยาคลินิกและชุมชน
ปีการศึกษา 2553

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์กัญญา รัชมนันดา	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์จตุพร ลิ้มมันจริง	
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริบูรณ์ สายโกสม	

249568

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกลุ่มทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโปรแกรมการรู้คิดบำบัดที่มีต่อความเครียดของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือเครือญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม จำนวน 8 คน ซึ่งมีความเครียดสูงเกินเกณฑ์เฉลี่ย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินความเครียด ซึ่งดัดแปลงจากแบบประเมินตนเอง สำหรับผู้ดูแลของสมาคมแพทยอเมริกัน และ โปรแกรมการรู้คิดบำบัด ซึ่งมีขั้นตอนตามแนวคิดของ แอรอน ที เบค ซึ่งประกอบด้วย การตระหนักรู้ปัญหา การรู้สาเหตุของปัญหา การแก้ปัญหาแกนกลาง (ปรับเปลี่ยนวิธีคิด) และการควบคุมตนเอง (เปลี่ยนความคิดอัตโนมัติ)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับโปรแกรมการรู้คิดบำบัดแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความเครียดลดลงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ABSTRACT

Thesis Title The Effects of a Cognitive Therapy Program for Stress
 on the Caregivers of Patients with Dementia

Student's Name Miss Sunisa Chaichanettee

Degree Sought Master of Science

Field of Study Clinical and Community Psychology

Academic Year 2010

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Kanya Thanmanta	Chairperson
2. Assoc. Prof. Jaturaporn Limhmunching	
3. Assoc. Prof. Dr. Siriboon Saikosum	

249568

As an experimental group research investigation, the researcher investigates a cognitive therapy program on stress for caregivers of dementia patients.

The sample population consisted of eight caregivers for dementia patients whose stress levels were measurably higher than average. The instruments of research were a questionnaire used to elicit demographical characteristics, a stress evaluation form for caregivers adapted from the Association of American Physicians' self-report form for stress, and the cognitive therapy program developed by Aaron T. Beck. Beck's conceptual apparatus involves taking a series of steps consisting of problem awareness,

knowing the causes of problems, solving of core problems (changing the methods of thinking), and self-control (automatic change of ideas).

Findings indicate that the subjects using this cognitive therapy program had their levels of stress measurably reduced at the statistically significant level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์กัญญา ฐัญม้นตา ประธานกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณา ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ คุณเล กราบขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์จตุพร ลิ้มมันจิง รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริบูรณ์ สายโกสุม กรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ปราณี ชาญนรงค์ นักจิตวิทยา ประธานสอบ
วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้วิทยานิพนธ์
เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบ-
ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณสถาบันประสาทวิทยา ที่กรุณาอนุญาตให้ทำการเก็บรวบรวม
ข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอย ให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ

ขอบคุณคุณย่าเฮียะ แซ่โจ้ว ที่ได้อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูจนเติบโตใหญ่ และบุคคล
สำคัญที่จะลืมมิได้ ขอขอบคุณญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ด้วยความเต็มใจและยินดี ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่านดูแล
ผู้ป่วยด้วยความรัก ความสุข และแบ่งกำลังใจ และความสุখনั้นแก่ผู้ดูแลผู้ป่วยท่านอื่น ๆ
ต่อไป

สุนิษา ไชยชนตรดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญตาราง	(10)
 บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
โรคสมองเสื่อม	7
การดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อม	11
ความเครียด.....	35
กลุ่มให้การศึกษา	40
การรักษาทางจิตบำบัด	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
แบบแผนในการวิจัย	69

บทที่	หน้า
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การดำเนินการทดลอง.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
4 การวิเคราะห์ผลการวิจัย.....	77
การเปรียบเทียบผลระดับความเครียดของกลุ่มผู้รับการทดลอง ก่อนและหลังการทดลองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	81
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม.....	96
ประวัติผู้เขียน	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รูปแบบการวิจัย	69
2 แผนการดำเนินการ	71
3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	77
4 วิเคราะห์หาจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับ ความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อมในระยะก่อนและ หลังการทดลอง	80
5 กลุ่มผู้รับการทดลองการศึกษา 16 ปี	81
6 กลุ่มผู้รับการทดลองการศึกษามากกว่า 16 ปี	81
7 การเปรียบเทียบผลระดับความเครียดของกลุ่มผู้รับการทดลองก่อน และหลังการทดลองที่มีการดูแลที่ต่างกัน	82
8 เปรียบเทียบผลของระดับความเครียดของกลุ่มผู้รับการทดลองก่อน และหลังการทดลอง.....	83